

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Предмет: Извештај Комисије о избору у звање и на радно место доцента за ужу научну област *Општа лингвистика*, предмети *Општа лингвистика – Семантика реченице и прагматика*, *Теренска лингвистика*

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког Факултета у Београду бр. 1361/1 од 27.06.2025. године, а у складу са одговарајућим члановима Закона о високом образовању Републике Србије и Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за избор кандидата који се јавио на конкурс за избор доцента за ужу научну област *Општа лингвистика* (предмети *Општа лингвистика – Семантика реченице и прагматика*, *Теренска лингвистика*), објављен у листу „Послови“ бр. 1154—1155, од 23.07.2025. године. На основу увида у приложену документацију и радове кандидата, Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду поднесимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс пријавио се један кандидат – др Иван Књиџар. Уз пријаву, кандидат је приложио оверену фотокопију дипломе о стеченом првом степену високог образовања, оверену фотокопију дипломе и додатка дипломи о стеченом другом степену високог образовања, оверену фотокопију дипломе и додатка дипломи о стеченом трећем степену високог образовања, биографију, библиографију, потписану изјаву о изворности, фотокопије објављених радова, одштампане студентске извештаје (анкете), извод из матичне књиге рођених, уверење о држављанству и уверење о некажњавању.

Биографски подаци. Др Иван Књиџар рођен је 14.04.1983. године у Новом Саду. Основну школу „Ђорђе Натошевић“ завршио је 1998. године, а Карловачку гимназију – смер: класична филологија 2002. Године 2009. завршио је основне академске студије – групу Српски језик и књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, са просечном оценом 8,04. Мастер рад (просечна оцена испита на мастеру 10) одбранио је 2010. године на Одсеку за српски језик и лингвистику. Докторске академске студије – модул Језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду уписао је 2012. године и положио све предвиђене испите са просечном оценом 10. Кандидат је одбранио докторску дисертацију под насловом *Лингвистички детектори пресупозиције у разговорном дискурсу* 2019. године.

Др Иван Књижар је 20. априла 2024. године именован за Сталног члана сарадника Матице Српске. Он је такође члан следећих организација: *American Pragmatics Association*, *Slavic Linguistic Society* и *Друштва за примењену лингвистику Србије*.

Кандидат је 28. маја 2025. године изабран за заменика управника Центра за примењену лингвистику Филолошког факултета Универзитета у Београду, а од 19. октобра 2023. године члан је Већа докторских студија истог факултета.

А. Наставно-педагошки рад. У току летњег семестра академске 2011/2012. др Иван Књижар био је ангажован као сарадник по уговору, а од 15. јануара 2013. до 15. новембра 2019. године радио је као асистент на Катедри за општу лингвистику Филолошког факултета Универзитета у Београду. На истој катедри 22. децембра 2020. изабран је у звање доцента за ужу научну област *Општа лингвистика* (предмети *Општа лингвистика – Прагматика* и *Теренска лингвистика*).

У звању доцента кандидат је изводио наставу на основним (предмети: *Теренска лингвистика*, *Академско читање и писање*, *Антрополошка лингвистика*, *Дијахронијска лингвистика*, *Општа лингвистика 6 – семантика*, *Општа лингвистика 7 – семантика*, *Општа лингвистика 8 – прагматика*), мастер (предмети: *Мултимодална онлајн комуникација*, *Савремена семантичка истраживања*) и докторским академским студијама (предмет: *Савремена прагмалингвистика*). Педагошки рад др Ивана Књижара позитивно је оцењен у формалном анкетирању студената које је спровео Филолошки факултет Универзитета у Београду (укупна просечна оцена 4,43).

У току академске 2011/2012. и 2012/2013. др Иван Књижар радио је као лектор за српски језик на Одсеку за славистику Факултета за историју, филологију и теологију Западног универзитета у Темишвару. Кандидат је био ангажован као наставник српског језика за странце у Центру за српски језик и културу „Азбукум“ (2012—2013), у Школи језика „Concord“ у Београду (2014—2016) и на програму „Свет у Србији“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја (2022). Искуство у предавању српског језика као страног представља додатну препоруку за рад у настави.

Др Иван Књижар био је ментор у изради следећих завршних радова на мастер академским студијама:

1. Sara Koujji (2020/11403). *Креирање идентитета и интеркултурне комуникације у једном типу онлајн заједнице праксе*. (одбрањен рад)
2. Душан Станишић (2022/11260). *Приступи у проучавању импликатура у савременој прагмалингвистици*. (одбрањен рад)
3. Теодора Матић (2022/11097). *Нови медији и употреба англицизама у свакодневном говору деце школског узраста*. (одбрањен рад)
4. Кристина Миљковић (2023/11060). *Изградња брэнда у дигиталном простору: мултимодални приступ*. (одбрањен рад)
5. Нађа Минић (2023/11188). *Мултимодалне дискурсне стратегије на онлајн образовним платформама*. (тема је одобрена).

Кандидат је био и члан у комисији за израду следећих завршних радова на мастер академским студијама:

1. Јелена Миленковић (2023/11179). *Језик и интернет: Утицај дигиталне комуникације на језичке иновације*.
2. Ана Поњевић (2022/11104). *Лексичко прилагођавање саговорнику у*

приватној и пословној конверзацији.

3. Вукашин Симоновић (2021/11219). *Идеје панславизма и аустрославизма: Јернеј Копитар као заговорник аустрославизма и мецена словенске културе, језика и књижевности.*
4. Даница Кољанин (2022/11106). *Јужнословенски културни контакти: минхенска школа Антона Ажбеа.*
5. Бојана Рацић (2021/11211). *Употреба језичких средстава за означавање миграната у српским и немачким онлајн медијима.*
6. Бранка Катичић (2021/11482). *Међусобно разумевање Скандинаваца — социолингвистички пресек.*

Др Иван Књижар ментор је у изради следећег завршног рада на докторским академским студијама:

Анђела Пендић (2018/30024). Тема докторске дисертације: *Лингвистичка обележја мимова у интеркултурном дискурсу интернета.* (тема је одобрена и одбрањена).

Кандидат је био и члан комисије за одбрану следеће докторске дисертације:

Мина Драгаш (2015/30073). Тема докторске дисертације: *Деонтичка модалност у спортском дискурсу на корпусу интервјуа из спортске штампе.*

Б. Научно-истраживачки рад и рад у струци. Др Иван Књижар је од 2010. до 2013. године у оквиру пројекта Матице српске *Проучавање српских говора румунског дела Баната* био ангажован на сакупљању грађе на терену техником интервјуа, као и на транскрибовању разговора са информантима.

Од 1. јуна до 15. јула 2011. године кандидат је радио као истраживач–волонтер у Институту за српски језик САНУ на пројекту *Лингвистичка истраживања савременог српског књижевног језика и израда Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ.*

Кандидат је био члан организационог одбора Међународног научног скупа *Београдски лингвистички дани - BeLiDa*, одржаног на Филолошком факултету у Београду 3–4. децембра 2021. и Осмог међународног конгреса примењене лингвистике данас *Савремени приступи старим и новим изазовима*, одржаног на Филолошком факултету у Београду 23–25. маја 2025. Био је и члан програмског одбора Седмог међународног конгреса примењене лингвистике данас *Савремена теорија и пракса*, одржаног на Филозофском факултету у Новом Саду 28. маја 2022.

Уз пријаву на конкурс кандидат је поднео и библиографију, коју су чланови Комисије категорисали и бодовали у складу са *Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача.*

У даљем тексту даје се библиографија и приказ објављених радова кандидата од последњег избора:

Радови у националним часописима међународног значаја (категирија M24)

1. Књижар, И. (2024). Интерпретирање фактивне допуне у разговорном дискурсу: примена модела семантичке неспецификованости. *Зборник Матице српске за*

Рад у тематском зборнику националног значаја (M45)

2. Knjižar, I. (2025). Semantika i pragmatika verbalnih markera presupozicije iz ugla teorije relevantnosti. U S. Gudurić (Ur.), *Primenjena lingvistika u čast Vesni Polovini: Lingvistički mozaik* (str. 205–220). Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije; Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu; Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.

Саопштења са међународних скупова штампана у целини (категорија M33)

3. Књиџар, И. (2025). Семантика и прагматика пресупозицијске партикуле *поново* из угла теорије релевантности. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 68/1, 101–118.

4. Књиџар, И. The mechanisms of interpreting the implicative verb manage: A relevance-theoretic perspective. *Анали Филолошког факултета*, у штампани.

Саопштења са међународних скупова штампана у изводу (категорија M34)

5. Књиџар, И. (2021). Non-Conventional metaphoric meanings and interpretational strategies. Књига сажетака са *Међународног научног скупа Београдски лингвистички дани - БеЛиДа*. Филолошки факултет, Београду 3–4. децембра.

6. Књиџар, И. (2022). Проблеми контекстуализације и интерпретације исказа у разговорном дискурсу. Књига сажетака са *Седмог међународног конгреса примењене лингвистике данас Савремена теорија и пракса*, Филозофски факултет у Новом Саду, 28. маја.

7. Knjižar, I. (2022). Factive presupposition in ostensive-inferential communication: Analysis parameters. *Book of Abstracts of the 5th International Conference of the American Pragmatics Association (AMPRA)*, University of South Carolina, November 4–6.

8. Knjižar, I., & Kovačević, B. (2023). O nekim izazovima u nastavi stranog jezika u multikulturnom kontekstu. *Međunarodni znanstveni skup Hrvatskog društva za primenjenu lingvistiku: Jezik i migracije*. Filozofski fakultet u Osijeku, 4–6. juna.

У раду под редним бројем 1 (*Интерпретирање фактивне допуне у разговорном дискурсу: примена модела семантичке неспецификованости*) представљен је нови модел интерпретације фактивних допуна у разговорном дискурсу, који се супротставља традиционалном моделу. Према традиционалном моделу, фактивна допуна се аутоматски тумачи као пресупозиција, јер се то сматра најтипичнијим и најочекиванијим начином интерпретације. Насупрот томе, аутор предлаже модел који полази од претпоставке да је значење фактивне допуне семантички неспецификовано и да у потпуности зависи од контекстуалних информација. Примери из корпуса разговорног језика потврдили су адекватност примене овог модела, показујући велику варијабилност у спецификавању фактивне допуне и проблематичност тврдње да је пресупозициона интерпретација најтипичнија.

У раду под редним бројем 2 (*Семантика и прагматика вербалних маркера пресупозиције из угла теорије релевантности*) аутор полази од претпоставке да се фактивним (*знати, открити, бити чудно* и др.) и импликативним (*успети, заборавити, спречити* и др.) маркерима пресупозиције може приписати процедурално значење, јер они по својој дефиницији имају улогу ограничавања интерпретације исказа тако што

указају адресату на то која од саопштених пропозиција има споредну (пресупонирану) улогу исказа. Анализом фактива у раду се долази до закључка да одређивање нарави њиховог значења зависи од теоријског оквира: према семантичком и дифолтном прагматичком моделу, фактиви се одликују процедуралношћу, док у моделу семантичке неспецификованости та одлика изостаје. С друге стране, аутор закључује да имплицативи немају процедуралну, већ искључиво концептуалну семантику.

Истраживање у раду под редним бројем 3 (*Семантика и прагматика пресупозицијске партикуле поново из угла теорије релевантности*), које је представљено и на *Осмом међународном конгресу примењене лингвистике данас – приступи старим и новим изазовима* (одржаном од 23. до 25. маја 2025. године на Филолошком факултету у Београду), анализира пресупозицијску партикулу *поново* у оквиру теорије релевантности. Циљ је да се утврди да ли је њено значење концептуално или процедурално и да се, на корпусу разговорног језика, испита улога ове партикуле у интерпретацији исказа, као и степен њене снаге у остваривању релевантности исказа. Анализа показује да партикула *поново* има процедурално значење, те да њена улога и снага у остваривању релевантности исказа могу да варирају.

Истраживање у раду под редним бројем 4 (*The mechanisms of interpreting the implicative verb manage: A relevance-theoretic perspective*) представљено је на 6. међународној конференцији Америчког удружења за прагматику (American Pragmatics Association), одржаној 27–29. септембра 2024. на Универзитету Јужне Флориде у Санкт Петербургу. У њему аутор преиспитује стандардно тумачење имплицативног глагола *manage*. Користећи примере из Корпуса савременог америчког енглеског (Corpus of Contemporary American English) и ослањајући се на теорију релевантности, он показује сложену природу семантике испитиваног глагола и њено контекстуално условљено тумачење. Аутор је приложио потврду да је овај рад позитивно рецензиран и прихваћен за штампу у часопису *Анали Филолошког факултета* (ISSN 0522-8468, e-ISSN 2787-1037).

Сви описани радови др Ивана Књижара одликују се богатством прикупљених чињеница и анализом која омогућава значајне увиде у више важних, а код нас углавном неистражених тема. Једно од централних обележја његових радова јесте и изузетно добро познавање савремене светске литературе, као и способност да се релевантна теоријска сазнања адекватно примене при анализи грађе. На основу тога, размотрени радови у потпуности потврђују способност Ивана Књижара за самосталан и креативан научно-истраживачки рад.

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Комисија је на основу прегледаног конкурсног материјала који је кандидат ставио на увид Комисији, утврдила да кандидат др Иван Књижар **у потпуности испуњава услове за избор** у звање и радно место за које конкурише на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Такође је у свом досадашњем раду на Филолошком факултету показао видну педагошку способност, као и научну продуктивност. На основу свега наведеног, Комисија свесрдно препоручује Изборном већу Филолошког факултета у Београду да Ивана Књижара **изабере у звање и на радно место доцента** за ужу научну област *Општа лингвистика*, предмети *Општа лингвистика – Семантика реченице и прагматика*, *Теренска лингвистика* на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

У Београду, 25. септембра 2025. године.

Чланови комисије:

Проф. др Борко Ковачевић, редовни професор, председник

Проф. др Весна Половина, редовни професор у пензији, члан

Проф. др Миливој Алановић, редовни професор, члан